

Ősszel, 1967 őszén nagyon örültek. Sohasem termett a vidéken annyi szőlő. Megemelte a többletbevételt, egy dolgozó tagra 2400—2500 forinttal több jutott. Tükre lett a gazdaságnak. A hitetlenek valamikor így vélekedtek:

— Mi a fenének telepítjük, úgysem lesz ebből semmi. Felveri a gaz. A jószágokkal legeltethetjük.

A Petőfiben 1961-ben az egy tagra eső jövedelem 6000 forint volt, aztán fokozatosan emelkedett, elérte a 17 ezer forintot. Termőre fordult az őszibarackosuk, bevált a fűszerpaprika. Az asztal megterült. Ki-ki munkája szerint vehet róla. Ahogy megilleti. Igaz, gyakran jár szomorú idő a határra. Elveri a termést, megfonnyasztja a reményt, elveri a parasztember hitét. Aszályos nyarak, tavaszi fagyok, őszi esők. 1968 őszén is esett, esett rogyásig. Elkomorultak az emberek. Álltak a tanyák előtt, a házak eresze alatt, nézték a vigasztalanul hulló esőt. Álldogáltak kint jó ideig, nézték az eget, tisztul-e már, szakadozik-e. Aztán lemondóan kiköptek az esőbe, s beballagtak a meleg szobákba.

— Ázik 2 millió — mondták akkor a Petőfiben. Az eső tönkreverte a termést. Elmosta a szüretet, a mindig jókedvűt, nótázót, jó hangulattal érkezőt; a szomorúság, a gond maradt, meg a mérleghiány.

A másik két gazdaság gyakran fizetett tanulópénzt az „óvodás korért”. Tarthaták tenyerüket a tagok: államapánk lökjél bele néhány krajcárt. A közgazdasági adottságok megkövetelik, hogy a három gazdaság összefogjon. Nem úgy, mint eddig. Egyesíthetnék az erőket. A szerfás épületek felett eljárt az idő, a gépek gyorsan kopnak, kevés anyagi erő áll rendelkezésre, hogy korszerű beruházásokkal lássák el saját nagyüzemüket. Jóindulattal beszélhetünk egyszerű újratermelésről, máig sem tudták megvalósítani a belterjes gazdálkodást, egy falu, három nóta szól a tájon. Példák: szeptember elején szedték a cukorrépat a Petőfiben. A tagok egyre mondták: kiveszik zsebünkől a pénzt a vezetők, miért most szedetik a répát, később is szedhetnénk, többet fizetne a föld, a gyár. Jobban járnánk. Máshol sem szedik.

A másik szövetkezetben később szedték a cukorrépat. A tagok: kivették a pénzt a zsebünkől, későn szedték a répát, lám, a Petőfiben jól csinálták, korábban felszedték, jobban jártak, nem caplattak a sárban.

Mind a három közös gazdaságban üzemegység szinten alakult ki a termelés. Drágán állítják elő a termékeket, egyöntetűen nem alkalmazhatják a vegyvédelmet. A táj, a pusztaszeri homok és a gazdák szorgalma, igyekezete többet ígér, többre alkalmas. A korszerű természetési eljárásokkal, az összefogással gyorsabb ütemben fejlődhetne a közösség, az egész falu.

Egyesek attól félnek, az egész falu, nem találják meg számításukat, személyi jövedelmüket, ha összeházasodnak. Munka bőven akadna, az egységes gazdasági alap megteremtésével biztonságosabbá válna a termelés. Ez a holnap útja.

(Folytatjuk.)

KISS ATTILA RAJZA